

Møte torsdag den 26. mai kl. 20.06 President: **Berit Brørby**

Dagsorden (nr. 33):

1. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Per Sandberg om lov om endring i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammensetningen (konkurranseloven) (Ny bestemmelse om kontroll og opplysningsplikt for viktige aktører i dagligvaremarkedet) (Innst. O. nr. 94 (2004-2005), jf. Dokument nr. 8:40 (2004-2005))
2. Referat

Sak nr. 1

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Per Sandberg om lov om endring i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammensetningen (konkurranseloven) (Ny bestemmelse om kontroll og opplysningsplikt for viktige aktører i dagligvaremarkedet) (Innst. O. nr. 94 (2004-2005), jf. Dokument nr. 8:40 (2004-2005))

Sonja Irene Sjøli (H) [20:07:03] (komiteens leder): Jeg skal være meget kort.

Forslaget i Dokument nr. 8:40 for 2004-2005, som er fremmet av representantene Hedstrøm, Knudsen og Sandberg fra Fremskrittspartiet, går i korthet ut på å innføre en rapporteringsplikt for aktørene i dagligvarebransjen. Dette forslaget var sterkt motivert av den offentlige debatten som var i forbindelse med Tine-saken i vinter.

Da det var åpenbart at forslaget ikke ville få støtte fra andre enn forslagsstillernes eget parti, Fremskrittspartiet, gikk komiteen inn for å avvise forslaget, uten å realitetsbehandle det og uten å gå inn på en nærmere begrunnelse.

I denne sammenheng synes jeg det er naturlig å bemerke at Stortinget vedtok en ny konkurranselov så sent som for ett år siden, med bred støtte fra nettopp Fremskrittspartiet.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [20:08:01]: Dagligvaremarkedet i Norge er svært konsentrert. De fire største kjedene representerer en markedsandel på til sammen 99 pst. På samme tid finnes det vareleverandører som er svært dominerende på de produktmarkeder de opererer på. Enkelte av disse leverandørene er også tillagt forvaltningsmyndighet. Dette gjelder blant annet Gilde, Tine og Prior.

Samtidig er det klart at dagligvareprisene i Norge ligger langt over hva som er tilfellet i andre land. På samme tid er utvalget i norske butikker oftest dårligere enn i butikker i andre land. Tidligere i år ble det gjort avsløringer med hensyn til avtaler som inngås mellom vareleverandører og dagligvarekjedene. Det er blitt anslått at daglig-

varekjedene i det skjulte mottar årlige milliardbeløp fra leverandørene. Overføringene gis en rekke forskjellige merkelapper, og det knytter seg forskjellige betingelser til dem.

Slike overføringer kan være problematiske i forhold til gjeldende lovgivning om konkurranse, korrupsjon mv. Felles for overføringene er at de ikke er kjent for andre enn de involverte. Eventuelle ulovligheter blir derfor vanskelige å oppdage.

I Dokument nr. 8:40 nr. for 2004-2005, som vi i dag har til behandling, har Fremskrittspartiet fremmet et lovforslag som kan sørge for større åpenhet om de ytelser og betingelser som gis, og mer transparente forhold både hos leverandørene og hos dagligvarekjedene. Forslaget tar også til orde for at det etableres kontrollmekanismer som bidrar til å avdekke hvilke ytelser og betingelser som har vært gitt.

Vi må imidlertid si at vi er skuffet over at de andre partiene er passive i denne saken. Det er åpenbart at det er tilstander som man ikke er tjent med i bransjen. Men flertallet ser ut til å være lite interessert i å rette på dette. Man avfeier Fremskrittspartiets forslag med en knapp linje. Vi må da merke oss at så mye betyr norske forbrukere og matpriser for flertallet i denne sak.

Vi må legge til at når man velger ikke å gå inn på Fremskrittspartiets forslag, er det vanskelig å klage over høye matpriser og dårlige forhold i dagligvarebransjen i Norge. Jeg tar opp det forslaget som ligger i innstillingen.

Presidenten: Representanten Ulf Erik Knudsen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.
(Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget skal da votere i sak nr.1.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten har Ulf Erik Knudsen satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Vedtak til lov

om endring i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven)

I

I lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 23a skal lyde:

Rapporteringsplikt, offentliggjøring og kontroll av aktører i dagligvaresektoren

Konkurransetilsynet skal pålegge de viktigste leverandører og dagligvarekjeder i dagligvaresektoren en årlig rapporteringsplikt. Rapporteringsplikten skal bl.a. omfatte alle verdioverføringer mellom disse aktørene. Hver verdioverføring skal være allokert i forhold til det produkt den svarer til. Rapporteringsplikten kan

også omfatte en aktørs produktspesifikke kostnader fordelt på det enkelte produkt, dersom Konkurransetilsynet har anmodet om dette.

Konkurransetilsynet skal gjennomgå og føre kontroll med det rapporteringspliktige materialet som innkommer.

Konkurransetilsynet skal årlig offentliggjøre relevant informasjon fra det rapporteringspliktige materiale som antas å være av allmenn interesse. Konkurransetilsynet kan i særlige tilfeller beslutte at opplysninger skal offentliggjøres på tross av lovbestemt taushetsplikt. Aktøren skal informeres om slikt vedtak forut for offentliggjøring.

Konkurransetilsynet kan ved forskrift fastsette nærmere regler om forhold i denne bestemmelsen.

Overskriften i kapittel 5 skal lyde:

Kapittel 5. Prisopplysning, offentlighet og kontroll

§ 28 første ledd skal lyde:

For å sikre at enkeltvedtak i medhold av denne lov og pålegg etter §§ 23a og 24 overholdes, kan Konkurransetilsynet bestemme at den vedtaket retter seg mot, skal betale en løpende mulkt til staten inntil forholdet er rettet.

§ 29 første ledd litra c) skal lyde:

c) unnlater å etterkomme pålegg etter §§ 23a, 24 eller 25,

§ 30 første ledd litra c) skal lyde:

c) unnlater å etterkomme pålegg etter §§ 23a, 24 eller 25,

II

Loven trer i kraft straks.»

Det voteres alternativt mellom dette forslaget og innstillingen fra komiteen.

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:40 (2004-2005) – forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Per Sandberg om lov om endring i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammensetningen (konkurranseloven) (Ny bestemmelse om kontroll og opplysningsplikt for viktige aktører i dagligvaremarkedet) – bifalles ikke.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet bifaltes innstillingen med 58 mot 12 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.15.06)

S a k n r . 2

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 20.16
